

**Kuidas luua
sotsiaalse mõju
teemalist *podcast*'i?
*Teejuht algajatele***

podcast
episoodide

Käesoleva juhendi koostasid Koçi Ülikooli Sotsiaalse Mõju Foorum, Stories for Impact, Geri Norai ja Läti Sotsiaalse Ettevõtluse Assotsiatsioon projekti **“Taskuhäälingutel põhinev sotsiaalse mõju õpikeskkon”** raames.

SOCIAL
ENTREPRENEURSHIP
ASSOCIATION OF LATVIA

Co-funded by
the European Union

Projekti **“Taskuhäälingutel põhinev sotsiaalse mõju õpikeskkon”** kaasrahastas Euroopa Liidu Erasmus+ täiskasvanu-
hariduse programm.

Sisukord

- 1
Sissejuhatus
- 2
Podcast'imisest: Mis on podcast?
- 3
Mis on sotsiaalne mõju?
- 4
Miks on sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i loomine oluline?
- 5
Sammud sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i loomiseks
- 6
***Podcast*'i kontseptsiooni määramine**
- 7
Saadete planeerimine
- 8
Vajaliku tehnika varumine
- 9
Saadete salvestamine ja töötlemine
- 10
***Podcast*'i majutusplatvormi valimine ja kataloogidesse esitamine**
- 11
***Podcast*'i levitamine ning publiku kaasamine**
- 12
***Podcast*'i kasvatamine**
- 13
Kokkuvõte
- 14
Näide heast praktikast: “Mis mõttes?” (Eesti)
- 15
Kasulikud materjalid

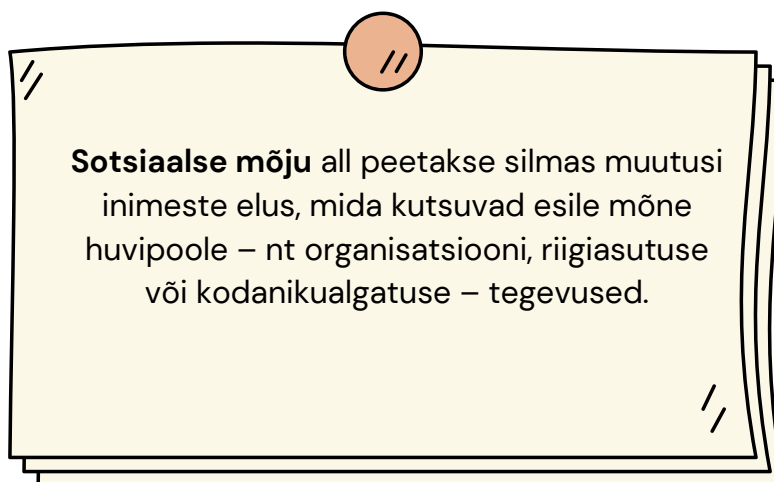

1. Sissejuhatus

Projektist ja partneritest

Euroopa Liidu Erasmus+ programmi kaasfinantseeritavat projekti "Podcasting-Based Social Impact Learning Environment" [„Taskuhäälingutel põhinev sotsiaalse mõju õpikeskkond“] viiakse ellu 2021 kuni 2024. Algatust veab Stories for Impact (Eesti) koos partneritega Koçi Ülikooli Sotsiaalse Mõju Foorumist (Türgi), organisatsioonist Geri Norai LT (Leedu) ja Läti Sotsiaalse Ettevõtluse Assotsiatsioonist (Läti).

Projekti eesmärgiks on innustada avaliku, era- ja kolmanda sektori spetsialiste ja noori täiskasvanuid sotsiaalse mõju ja keskkonnamõju teemadel läbi *podcast*'ide ja kaasnevate juhendmaterjalide. Sellega püütakse kasvatada nende võimekust ühiskondlike probleemide lahendamisel tõhusalt kaasa lüüa.

Projekti raames luuakse sotsiaalsele mõjule keskenduvaid *podcast*'e, korraldatakse kaks õppelaagrit Eestis ja Lätis, koostatakse kokkuvõtlikke ja visuaalseid abimaterjale (eesti, inglise, türgi, leedu ja läti keeles), töötatakse välja algajatele mõeldud samm-sammuline juhend sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i loomiseks ning korraldatakse võrgustumisüritusi projekti tulemuste levitamiseks ja kontaktide loomiseks.

Kellele see juhend on mõeldud?

Käesolev juhend „Kuidas luua sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i? Teejuht algajatele“ on loodud kahele peamisele sihtgrupile:

ALGAJAD, KES SOOVIVAD LUUA SOTSIAALSE MÕJU PÕHISEID PODCAST'E

Kui te pole *podcast'*imisega varem kokku puutunud, kuid teil on kirklik soov ühiskondlike või keskkonnaalaste probleemide osas midagi ära teha, saadab see juhend teid teekonnal oma *podcast'*i idee kontseptualiseerimisest kuni tõhusalt publikuni jõudmiseni.

JUBA TEGUTSEVAD PODCAST'IJAD, KES SOOVIVAD LUUA SOTSIAALSE MÕJU PÕHIST SISU

Kui teil on *podcast'*imisega juba kogemusi, kuid soovite oma sisu ühiskondlikele või keskkonnaprobleemidele ümber fokusseerida, pakub see juhend teile näpunäiteid ja strateegiaid, kuidas oma *podcast'*i sotsiaalsele mõjule pühendada.

Lühidalt öeldes pakub käesolev juhend teile informatsiooni ja motivatsiooni, mida vajate selleks, et alustada või arendada edasi *podcast'*i, mis kasvatab teadlikkust, harib, löbustab ning toob ühiskonnale kasu.

2. *Podcast'*imisest: Mis on *podcast'*?

Üha enam inimesi kuulab *podcast'*e, sest need pakuvad ainulaadset segu uudistest, meelelahutusest, haridusest ja lugude jutustamisest. Mis aga üldse on õigupoolest üks *podcast'* ning miks on sellest kaasaegses digitaalses maailmas sedavõrd tõhus tööriist saanud?

*Podcast'*i definitsioon

Podcast' (eesti keeles vahel ka taskuhääling) on veebipõhine digitaalne helifail, mida saab voogedastusena kuulata või alla laadida. Sageli keskendub see konkreetsetele teemale ning tavaliselt on osa sarjast. Mõelge sellest kui digiajastu raadiosaatest, mis on kättesaadav igal pool ja igal ajal ning laseb kuulajatel teabest osa saada just siis, kui see neile parajasti sobib.

*Podcast'*ide võtmetunnused

- **Episoodiline iseloom:** *Podcast'*e tuntakse episoodilise formaadina, kus uut teavet edastatakse tavaliselt kord päevas, nädalas või kuus.
- **Mitmekesised teemad:** Eri *podcast'*id käsitlevad laia valikut teemasid, sh enesearengu, äri, hariduse, tervise ja ühiskonnaga seotud küsimusi.
- **Ligipääsetavus:** *Podcast'*e on lihtne leida ja jälgida, kuivõrd nad on saadaval mitmesugustel platvormidel, sh Google Podcasts, Spotify ja Apple Podcasts.
- **Personaalsus ja kaasahaaravus:** *Podcast'*id loovad sageli isikliku sideme saatejuhi ja – kuulajate vahele, soosides nõnda kogukonnatunnet.

*Podcast'*imine on alates oma sünnist teinud läbi olulise arengu. See on kujunenud populaarseks platvormiks meediaettevõtetele, kuulsustele ning isegi korporatsioonidele, kes kasutavad seda

brändimisel ja teavitustöös.

Milleks podcast'imine?

- **Paindlikkus kuulajate jaoks:** Podcast'id on paindlik valik kiire elustiiliga inimestele, sest podcast'i lainele on lihtsam jõuda kui raadiosaate omale.
- **Nišile sihtus:** Podcast'ijad võivad sihtida oma sisuga konkreetseid hobisid või nišše, mis aitab neil luua lojaalset järgijaskonda.
- **Madal sisenemislävi:** Podcast'e võib luua peaaegu igaüks, sest selleks pole tarvis kalleid seadmeid ega märkimisväärseid tehnilisi teadmisi.
- **Kaasamine ja kogukonnaloome:** Podcast'idel on võime tekitada tugevaid kuulajakogukondi, mis soosivad suhtlust ja kaasamist ka väljaspool saadet.

Podcast'imise areng

Podcast'imise maailm on viimastel aastatel kiirelt kasvanud. Seda kasvu on seletatud mitmete teguritega:

- **Tehnoloogilised arengud:** Podcast'id on nüüd tänu nutitelefonidele ja parematele internetiühendustele hõlpsamini ligipääsetavad.
- **Sisu mitmekesisustumine:** Podcast'id tõmbavad ligi väga erinevaid kuulajaid, kattes peaaegu igat hobi või teemat.
- **Paindlikkus pandeemiate ajal:** Podcast'ide kuulamist kasvatas COVID-19 epideemia, kuna karantiinis olevad inimesed otsisid meelelahutust, teadmisi ja kogukonnatunnet.

Podcast'imine kui „sotsiaalse mõju“ meedium

Podcast'imine on tänu selle intiimsusele, ligipääsetavusele ja loojutustamisvõimele ainulaadne meedium, mis toimib hästi sotsiaalse mõju edendajana. Podcast'idel on võime kuulajaid ühiskondlike muutuste nimel tegutsema panna, innustavaid lugusid levitada ning üldsust ühiskondlikest probleemidest teadlikumaks teha. Tegemist on tõhusa vahendiga huvikaitstes ja hariduses, mis võib suure kuulajaskonnani jõudes ühiskondlikele murekohtadele pikaajalist mõju omada.

3. Mis on sotsiaalne mõju?

Sotsiaalse mõju all peetakse silmas muutusi inimeste elus, mida kutsuvad esile mõne huvipoole – nt organisatsiooni, riigiasutuse või kodanikualgatuse – tegevused. Mõju võib olla positiivne või

negatiivne, tahtlik või tahtmatu, lühi- või pikajaline ning puudutada üksikisikuid, organisatsioone või ühiskondi. Laiemas tähenduses hõlmab „sotsiaalne mõju“ ka keskkonnamõjusid.

Sotsiaalse mõju loomise all peetakse tavaliselt silmas märkimisväärseid positiivseid muutusi ühiskondlike või keskkonnaga seotud väljakutsete vallas. See hõlmab ühiskondlikke, kultuurilisi ja keskkonnavalaseid edusamme, mis püüavad parandada kasusaajate heaolu, iseäranis selliste, kes on muidu marginaliseeritud või ilmajäetud.

4. Miks on sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i loomine oluline?

Häälte ja lugude võimendamine: *Podcast*'id võivad olla platvormiks nii peavoolu kui ka alaesindatud häälte ja lugude võimendamisele. See lähenemine on kooskõlas sotsiaalse mõju mõistega, mis hõlmab ka kultuurilisi mõjusid nagu üksikisikute normide, väärtuste ning iseenda ja oma ühiskonna tunnetamist suunavate uskumuste muutumine, nagu seda on kirjeldanud Burdge ja Vanclay (1996).

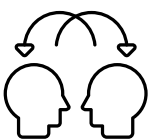
Harimine ja informeerimine: Sotsiaalsele mõjule pühendatud *podcast*'id harivad ja informeerivad kuulajaid kriitilise tähtsusega küsimustes, kasvatades nõnda kuulajate teadlikkust ja teadmisi ühiskondlikest väljakutsetest. See hariduslik aspekt on otseses seoses sotsiaalse mõju sihilikkuse komponendiga, mis püüab ühiskondlike probleemide osas mõistmist suurendada ning tegutsema panna.

Muutuste ja tegutsemise innustamine: Sotsiaalse mõju *podcast*'id võivad motiveerida kuulajaid tegutsema. Lahenduste esiletõstmise ning muutuseloajate intervjuerimisega demonstreerivad need *podcast*'id positiivsete muutuste teostatavust, suhestudes nõnda sotsiaalse mõju mõõdetavate muutuste aspektidega, nagu neid on käsitlenud Young (2006) ning Martin ja Osberg (2007).

Kogukonnaloome ja jätkusuutliku arengu ajendamine: Sellised *podcast*'id edendavad kogukondlikkust ning panustavad kestvatesse ühiskondlikesse muutustesse, mõjutades aja jooksul kuulajate vaatenurki ja tegusid. Jätkusuutlikkuse ja kogukonnaloome aspekt on sotsiaalse mõju võtmetähtsusega element, nagu on leitud sotsiaalset ettevõtlust ja sotsiaalse mõju mõõtmist puudutavas kirjanduses.

Empaatiat ja mõistmise kasvatamine: Sotsiaalse mõju *podcast*'id tugevdavad empaatiat ja mõistmist läbi mitmesuguste eri vaatenurkade jagamise, mis viib kaasavama ühiskonnani. See aspekt on kooskõlas sotsiaalse mõju kultuurilise mõju komponendiga, nagu seda on käsitlenud Burdge ja Vanclay (1996).

5. Sammud sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i loomiseks

Alustuseks tuleb määratleda ühiskondlik või keskkonnaalane tuumikprobleem, mida sinu *podcast* käsitlema hakkab, panna paika lahendused või näpunäited, mida oma sisuga pakud, mõista ja kaasata oma huvipooli ja sihtauditooriumi ning – mis on väga oluline – töötada välja Muutuse Teooria. Sellest teoriast saab sinu teekaart, mis illustreerib seda, kuidas sa oma *podcast*'iga ettenähtud sotsiaalset mõju saavutada kavatsed.

Mis on su probleem?

Esimene samm sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i loomisel on konkreetse probleemi või küsimuse määratlemine, mida käsitleda soovid.

MÄÄRATLE PROBLEEM

Sõnasta selgelt ühiskondlik probleem, millele sinu *podcast* keskendub. Sügav arusaam probleemist on tõelise muutuse loomiseks hädavajalik.

ANALÜÜSI JUURPÕHJUSEID

Rakenda tööriistu nagu "probleemipuu analüüs", et uurida ühiskondliku probleemi taga peituvaid juurpõhjuseid. See aitab sul oma *podcast*'ile tõhusamat ja sihistatumat sisu luua.

ULATUS JA MÕJU

Hinda probleemi ulatust – on see kohalik, riiklik või globaalne? Proovi aru saada, kuidas see mõjutab erinevaid kogukondi või ühiskonda tervikuna.

Milline on su lahendus?

Probleemi paikapanemise järel on järgmiseks sammuks pakkuda oma *podcast*'iga lahendusi või viise sellega tegelemiseks.

EESMÄRGIPUU MEETOD

Lahenduse kujundamiseks teisenda oma probleemipuu negatiivsed väited positiivseteks. See meetod aitab sul visualiseerida neid positiivseid muutusi, millele su *podcast* kaasa aidata püüab.

TEOSTATAVUS JA UUENDUSLIKKUS

Hinda oma lahenduste teostatavust ja mõtle, kas need toovad lauale uusi ideid või lähenemisi.

KOOSKÕLA EESMÄRKIDEGA

Sinu lahendused peaksid olema kooskõlas su *podcast*'i üldlase eesmärgiga, et luua sidusat sõnumit.

Kes on sinu jaoks huvipooled and sihtauditoorium?

Huvipoolte ning sihtauditooriumi kindlaksmääramine on *podcast*'i mõju ja haarde jaoks võtmetähtsusega.

HUVIPOOLTE KINDAKSTEGEMINE

Tee kindlaks üksikud, rühmad või organisatsioonid, kellel on sinu käsitletava probleemiga seoses mingeid huvisid või keda see mõjutab. See hõlmab potentsiaalseid koostööpartnereid, eksperte ning probleemist puudutatud kogukondi.

SIHTAUDITOORIUMI MÄÄRATLEMINE

Määratle selgelt, kellele on sinu *podcast* suunatud. Selleks võivad olla probleemist puudutatud kogukonnad, poliitikakujundajad, aktivistid või laiem ühiskondlikest muutustest huvitatud üldsus.

KAASAMISSTRATEEGIAID

Tööta välja strateegiaid oma sihtauditooriumi ja huvipoolte kaasamiseks mõtestatud viisil. See võib hõlmata interaktiivseid segmente, kuulajaküsitlusi või koostöös tehtud saateid.

Muutuse Teooria loomine oma podcast'ile

Muutuse Teooria on strateegiline plaan selle kohta, kuidas sinu *podcast* ettenähtud sotsiaalse mõju saavutab.

MUUTUSE TEORIA VÄLJATÖÖTAMINE

Kirjelda üksikasjalikult, kuidas sinu *podcast* soovitud muutuste saavutamisse panustab. See peaks hõlmama probleemi, soovitud muutusi ning plaanitavaid tegevusi.

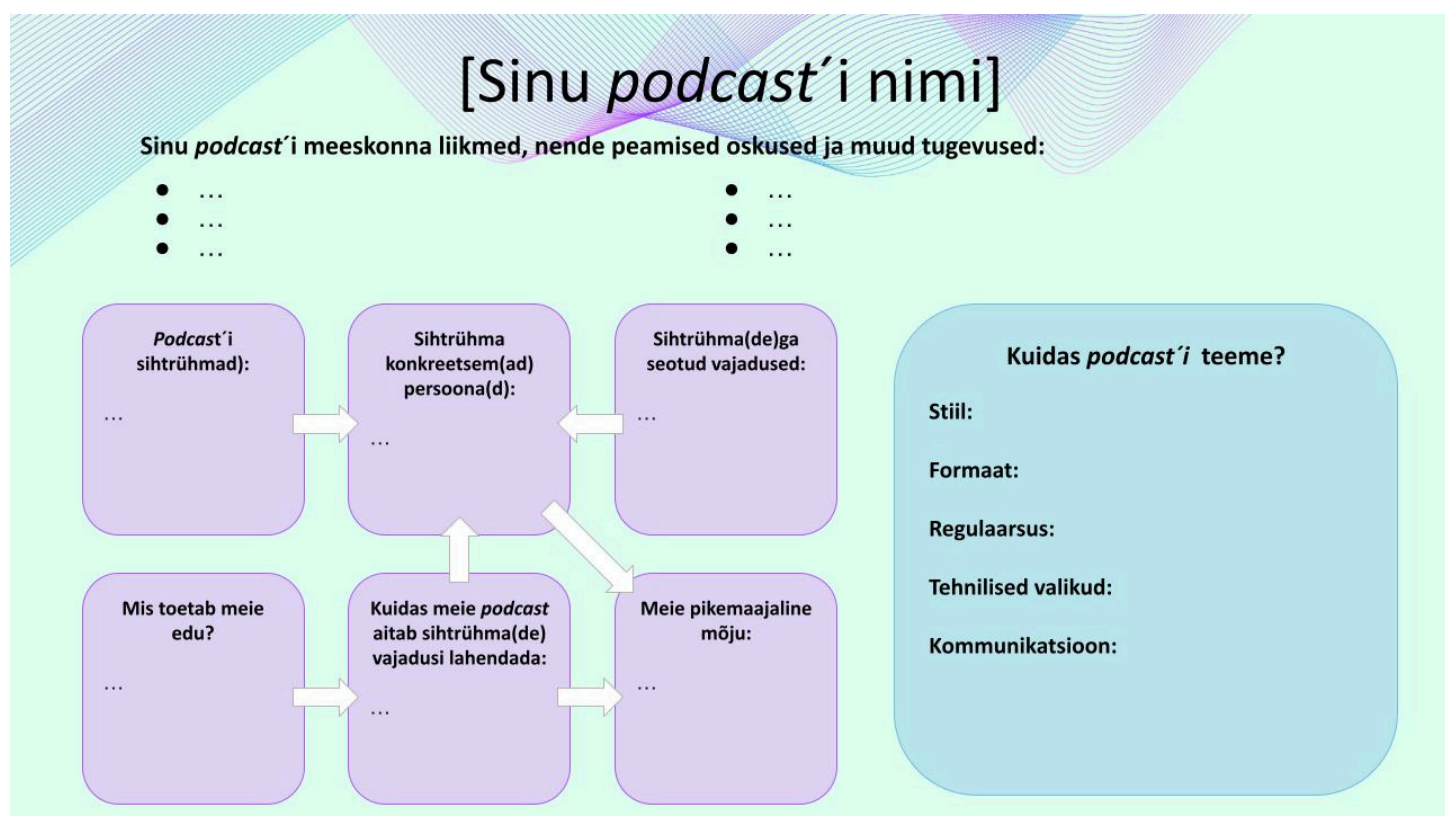
MÕJUEESMÄRKIDE SEADMINE

Pane paika muutused või mõjud, mida sa oma *podcast*'iga saavutada püüad. Need võivad ulatuda teadlikkuse kasvatamisest poliitikamuutuste mõjutamiseni või kogukonnategevusteni.

MÕÖTMINE JA HINDAMINE

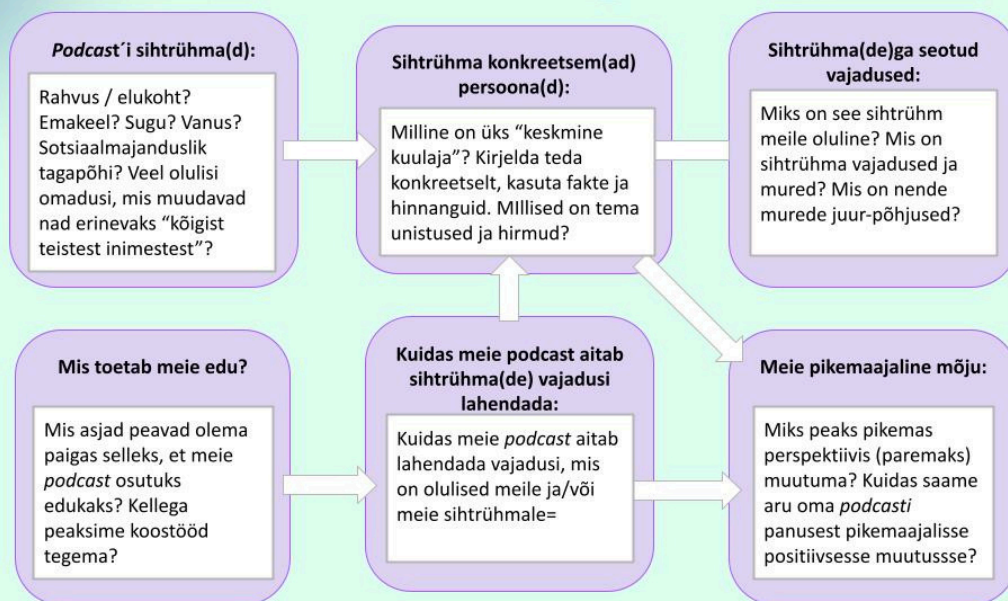
Planeeri, kuidas oma *podcast*'i taotletavaid muutusi mõõta ja hinnata. See peaks hõlmama regulaarset andmete kogumist ja analüüsi, hindamaks oma strateegiate tõhusust ja mõju.

Oma *podcast*'ist mõtlema asudes võid kasutada allpool asuvat töölehte, et töötada välja oma idee sotsiaalse mõju aluspõhi. See tööleht loodi projekti teise õppelaagri jaoks ning leidis osalejate poolt väga tõhusat kasutust. Tööleht püüab esitada seda, kuidas järgida sotsiaalse mõju põhise mõtlemise samme, mida peetakse sotsiaalse mõju *podcast*'i loomisel võtmetähtsaks.

Eelmise harjutuse abistavad küsimused

6. Podcast'i kontseptsiooni määramine

Olles määranud ära probleemi ja potentsiaalsed lahendused ning selgitanud välja huvipooled ja sihtauditooriumi, on aeg panna paika oma *podcast*'i kontseptsioon. Sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i loomine hõlmab mitut läbimõtlemist vajavat sammu, mis on su saate õnnestumise ja leviku jaoks üliolulised. Vaatame neid samme lähemalt: nendeks on *podcast*'i teema valimine, formaadi ja struktuuri määramine ning sihtauditooriumi tundmaõppimine.

Esimene samm on teema valimine. See on sinu kõige olulisem otsus, kuna sellega paned sa paika kogu oma *podcast*'i suuna. Teema peaks olema tihedalt seotud mõne sellise ühiskondliku probleemiga, mis on sulle südamelähedane ja millest sul on teadmisi. Tegemist pole lihtsalt mõne huvipakkuva teema valimisega; leida tuleks valdkond, kuhu sa oma teadmiste, kogemuste või uurimistööga väärtuslikult panustada saad. Teema peaks olema relevantne ka laiema publiku jaoks, meelitamaks ligi kuulajaid, kellele käsitletav probleem sama suurt huvi pakub.

Kui teema on valitud, mõtle oma *podcast*'i formaadile. *Podcast*'e võib olla mitmesugustes eri formaatides, mis pakuvad erisuguseid viise sisu edastamiseks ja kuulajate kaasamiseks. Siin on mõned *podcast*'imisel kasutatud standardformaadid:

INTERVJUU

See populaarne formaat hõlmab ühe või mitme külalise intervjuerimist. See sobib ideaalselt *podcast*'i teemaga seonduvate ekspertarvamuste, eri vaatenurkade ning isiklike lugude sisse toomiseks.

VESTLUS

KAASSAATEJUHIGA

Kaks või enam kaassaatejuhti arutavad mõnda teemat, tuues sisse erinevaid vaatenurki või vestluslikku stiili. Selles formaadis võib sisu mõjuda dünaamilisema ja spontaansemana.

MONOLOOG

Selle formaadi puhul kõneleb saatejuht otse publikuga, jagades teadmisi, jutustades lugusid või arutades mingite teemade üle. Tegemist on personaalsema lähenemisega, mis aitab kuulajatega tugevat sidet luua.

PANEELARUTELU

Mitu külalist, kes on sageli eksperdid või eri vaatenurki kaitsvad inimesed, tuuakse kokku arutama konkreetset teemat. See formaat sobib suurepäraselt mõne probleemi eri tahkude uurimiseks.

NARRATIIV/JUTUSTAMINE

Selle formaadiga jutustatakse mõni lugu, millel on sageli olemas algus, keskosa ja lõpp. Lood võivad olla tõsielulised või välja mõeldud. See formaat sobib suurepäraselt *podcast*'idele, mis keskenduvad ajaloole, tõestisündinud krimijutumitele või temaatilistele lugudele.

HARIDUSLIK/JUHENDAV

Sellised *podcast*'id püüavad harida kuulajaid mõne konkreetse teema või oskuse vallas. See formaat on struktureeritud ning mõeldud selgelt ja lühidalt informatsiooni edastama.

HÜBRIID

Hübriid-*podcast* ehk segu mitmest formaadist võib kombineerida intervjuusid loojutustamisega või arutelusid hariduslike segmentidega.

Formaadi valik peaks võtma arvesse sinu tugevusi saatejuhina ning sinu teema iseloomu. Teatud probleemide puhul sobib paremini süvitsiminev ja uurimuslik loojutustamine, samas kui teiste puhul võib olla kasu intervjuudega eri vaatenurkade sissetoomisest.

Järgmiseks mõtle oma saadete struktuurile. See hõlmab saadete pikkust, kindlaid segmente või korduvaid osi ning üleüldist tempot. Struktuuri sidusus võib olla abiks lojaalse kuulajaskonna ülesehitamisel, kuivõrd kuulajad teavad, mida igast saatest oodata.

Viimaks on oluline õppida tundma oma sihtauditooriumi. Kellele sa seda *podcast*'i teed? Kas probleemist otseselt puudutatud üksisikutele, aktivistidele, haridustöötajatele või lihtsalt teadmishimulisele üldsusele? Sihtauditooriumi tundmine annab kätte suuna mitte üksnes su *podcast*'i sisule ja tonaalsusele, vaid ühtlasi ka turundus- ja kaasamisstrateegiatele. Küsimus on

sellise sisu loomises, mis resoneeruks kuulajatega ja looks ühiskondliku probleemi suhtes huvi jagavat kogukonda.

7. Saadete planeerimine

Peale *podcast*'i kontseptsiooni paikapanemist on järgmiseks sammuks saadete planeerimine. See samm on ülioluline, kuna mõjutab seda, kuidas kuulajaskond sinu sisu vastu võtab. Tõhus saadete planeerimine hõlmab iga saate sisu üldplaani, uurimistööd teemade või külaliste osas ning veendumist, et iga saade on kooskõlas sinu *podcast*'i üldteema ning eesmärkidega.

Hästi struktureeritud üldplaani on iga saate puhul oluline tagamaks, et saade kulgeb loogiliselt ja katab kõiki vajalikke punkte. Tõhusas üldplaanis on tavaliselt välja toodud:

- **Sissejuhatus:** Alusta saate teema lühidast tutvustamisest ning anna eelvaade sellest, mis arutamisele tuleb. Selle osaga paned sa ühtlasi paika saate tonaalsuse.
- **Põhisisu:** Täpsusta peamisi arutelupunkte, lugusid või intervjuuküsimusi. See osa moodustab saate südame, kus teemat süvitsi käsitletakse.
- **Kokkuvõte:** Tõmba saate otsad kokku, andes ülevaate peamistest punktidest, mida meelde jätta ning jagades kuulajatega mõnda lõpumõtet või tegutsemisvõimalust.

Kui su *podcast*'i saade keskendub konkreetsele teemale ja sa teed selle kohta uurimistööd, ole sellega põhjalik ning kogu täpset ja ajakohast informatsiooni. Kui sa plaanid intervjuuerida külalisi, uuri esmalt nende tausta, varasemaid tegemisi ning kõike muud asjakohast, mis võib aidata sul küsimusi vormistada. Kohanda oma küsimusi vastavalt intervjuueeritavale, et ajendada sisukaid, haaravaid vastuseid.

Otsusta, milline on su saadete pikkus ja sagedus. See võib varieeruda vastavalt sisule ja kuulajaskonna eelistustele. Mõned teemad vajavad pikemat ja rohkem süvitsi minevat arutelu, samas kui teisi saab katta tõhusalt ka lühemate saadetega. Mõtle ka sellele, kui tihti on sul realistlik anda välja uusi saateid, ilma et sa peaks tegema kompromisse kvaliteedi osas. Kindla ajakava järgmine on oluline kuulajaskonna säilitamiseks, ilmugu uusi osi siis nädala, kahe nädala või kuu järel.

8. Vajaliku tehnika varumine

Sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i loomiseks on oluline omada õigeid seadmeid. Kvaliteetsed seadmed panustavad oluliselt sinu *podcast*'i üldisesse helisse ja professionaalsusesse. Allpool on kokkuvõtte vajalikust tehnikast ning mõningad soovitusel alustamiseks.

Mikrofonid: tüübid ja soovitusel

Õige mikrofon on hädavajalik selge ja kvaliteetse heli salvestamiseks. Siin on mõned valikud:

- **Dünaamilised mikrofonid** on robustsemad ning taustamüra suhtes vähem tundlikud, sobides ideaalselt väljaspool stuudiokeskkonda salvestamiseks.
- **Kondensaatormikrofonid** salvestavad heli detailsemalt, sobides seega paremini vaiksetes, stuudiotaalistes keskkondades.
- **USB mikrofonid** on suurepärase valik algajatele. USB mikrofone on lihtne kasutada ning nad on eelarvesõbralikud.
- **XLR mikrofonid** võimaldavad teistest paremat helikvaliteeti ning vajavad juurde täiendavaid seadmeid nagu helikaart.

Mikrofoni valides mõtle sellele, millises keskkonnas sa saateid salvestama hakkad ning millist helikvaliteeti soovid saavutada. Ära unusta proovida ka oma arvuti mikrofoni! Mõnedel arvutitel on tõeliselt hea kvaliteediga mikrofonid. Tee üks proovilindistus ning siis otsusta, kas vajad veel eraldi mikrofoni.

Kõrvaklapid

Head kõrvaklapid on olulised salvestus- ja järeltöötlusprotsessi jälgimiseks.

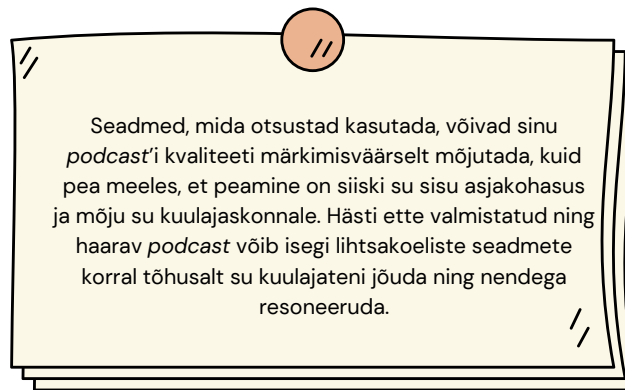
- **Suletud tüüpi kõrvaklapid:** Ideaalsed salvestamisel, kuna aitavad vältida heli lekkimist.

- **Avatud tüüpi kõrvaklapid:** Sobivad oma loomuliku heliprofiili tõttu hästi järeltöötlemisel, kuid ei soovitata kasutada salvestamisel.

Salvestustarkvara

Salvestustarkvara valik mängib olulist rolli *podcast*'i salvestamisel ja järeltöötlemisel.

- **Tasuta valikud:** Audacity ja GarageBand sobivad suurepäraselt algajatele, pakkudes põhilisi salvestus- ja järeltöötlusfunktsioone.
- **Tasulised valikud:** Adobe Audition, Logic Pro või Pro Tools pakuvad lisafunktsioone keerukamaks helitöötluks.
- **Veebipõhised salvestusplatvormid:** Veebipõhised platvormid nagu Zoom võivad olla ülimalt kasulikud kaugintervjuude tegemiseks või siis, kui sul pole ligipääsu peenematele salvestusvahenditele. Zoom on tasuta ja kasutajasõbralik ning võimaldab sul salvestada vestlusi mistahes maailma punktis asuvate külalistega. Zoomi salvestuste helikvaliteet on üldjuhul *podcast*'imiseks sobiv, iseäranis siis, kui iga osaleja kasutab korralikku mikrofoni.

Kas *podcast*'ida ja/või *videocast*'ida?

Tänapäevases mediakeskkonnas, kus erinevat tüüpi meedia kokkusegamine on aina levinum, võid kaaluda nii *podcast*'ide kui *videocast*'ide kasutamist. *Podcast*'ide abil saab hästi teemadesse süveneda ning neid on lihtne liikumise pealt kuulata, mistõttu nad on ideaalsed vestluste, intervjuude ja jutustuste jaoks. Heli personaalsem iseloom aitab kuulajatega tugevat sidet luua ning lojaalset järgijaskonda üles ehitada.

Uut viisi inimesteni jõudmiseks pakub aga *podcast*'i-seansside videosalvestuste tõusev trend. See meetod toob kokku *podcast*'ide põhjalikkuse ning *videocast*'ide visuaalse ligitõmbavuse, võimaldades nõnda laiema publikuni jõuda. Visuaalsed elemendid aitavad loojutustamist tõhusamaks muuta ning keerulisi teemasid mõistetavamalt ja haaravamalt esitada. See

kombineeritud lähenemine vastab eri kuulajate erisugustele eelistustele, lastes neil valida, kas kuulata või vaadata.

Hariduse ja aktivismi vallas tegutsejatele pakub see seguformaad head võimalust oma haaret ja mõju laiendada. Haridustöötajad saavad esitada oma sisu formaadis, mis toetab heli pildiga, täiustades nõnda hariduslikku kogemust. Aktivistid saavad näidata oma tööd ning anda ühiskondlikele ja keskkonnaalastele küsimustele visuaalse kuju, mis aitab nendega paremini suhestuda.

Podcast'i-seanssidele videosalvestuste lisamine pakub mõlema formaadi eeliseid – heli lihtsust ja personaalset puudutust ning videosisu haaravaid visuaale. See strateegia tagab su sõnumile laia kõlapinna, tulles vastu erisugustele viisidele, kuidas inimesed sisu tarbivad, ning muutes su ühiskondlike või keskkonnaalaste probleemidega tegelemise tõhusamaks.

9. Saadete salvestamine ja töötlemine

Kui saadete plaan on paika pandud ning vajalikud seadmed valmis varutud, on järgmiseks sammuks su *podcast'imise* teekonnal saadete salvestamine ja töötlemine. Selles faasis annad sa oma ideedele ja ettevalmistustele lõppkuju, mida su auditoorium kuulda saab.

Enne kui lindistamisega algust teed, tuleks luua helisalvestamist soodustav keskkond:

- **Vaikne ruum:** Vali vaikne ruum, kus sul on võimalik taustamüra kontrollida. Ebasoovitavad taustahelid võivad olla segavad ning kahandada su salvestuse kvaliteeti.
- **Tehnika valmisseadmine:** Pane valmis mikrofoni, kõrvaklapid ning muud seadmed vastavalt tootja juhistele. Tee enne salvestamisega alustamist kindlaks, et kõik töötab korralikult.

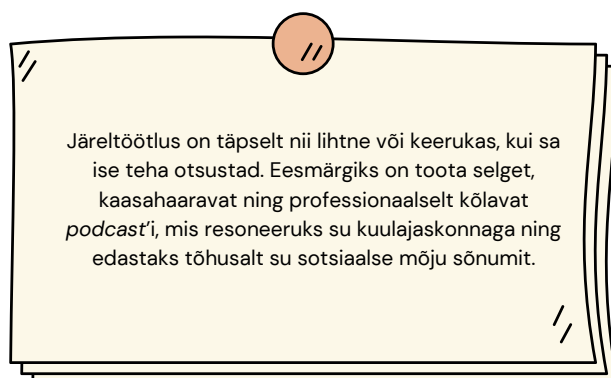
Järeltöötlus on etapp, mille käigus saad oma *podcast'i* puhastada, selle kvaliteeti täiustada ning sellele professionaalse ilme anda:

- **Vigade eemaldamine:** Toimeta välja kõik vead, pikad pausid või ebasoovitavad helid. See samm on oluline, et su *podcast* mõjuks sujuva ja professionaalsena.
- **Elementide lisamine:** Lisa kuulamiskogemuse täiustamiseks juurde muusikat (nt algus- või lõpumuusikat), heliefekte ning muid elemente. Tee kindlaks, kas sul õigus valitud muusikat või heliefekte oma *podcast'is* kasutada. Punkti „Kasulikud materjalid“ alt leiad mõned autoritasuta muusikat pakkuvate veebilehtede soovitused.

Vali helitöötlustarkvara, mis vastaks sinu oskuste ning su *podcast'i* komplekskuse tasemele:

- **Algaja-sõbralikud valikud:** Programmid nagu Audacity (tasuta) ja GarageBand (macOS kasutajale) on kasutajasõbralikud ning pakuvad põhilisi helitöötlusfunktsioone.
- **Edasijõudnute valikud:** Kui sul on tarvis peenemat sorti järeltöötluse võimekust, kaalu selliseid programme nagu Adobe Audition, Hindenburg Journalist või Reaper.

10. Podcast'i majutusplatvormi valimine ja kataloogidesse esitamine

Peale oma saadete salvestamist ja töötlemist on järgmiseks oluliseks sammuks valida platvorm, kus oma *podcast'*i majutada. See platvorm hakkab hoiustama su helifaile ning levitama su *podcast'*i mitmesugustel kuulamisplatvormidel nagu Apple Podcasts, Spotify ja Google Podcasts.

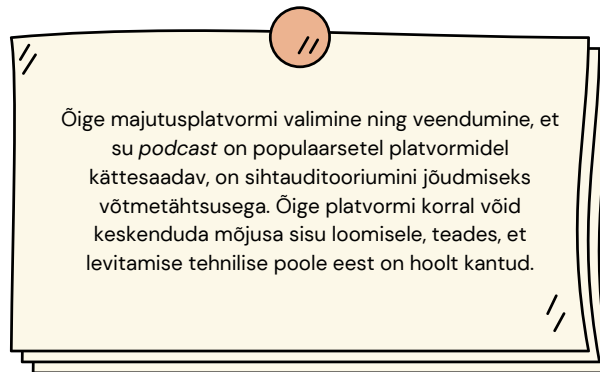
Hea *podcast'*i majutamise teenus mitte üksnes ei hoiusta su faile, vaid pakub väärtuslikke tööriistu nagu analüütika, lihtne ühilduvus *podcast'*i-kataloogidega ning RSS voogude tugi. Samuti tasub majutusplatvormi valikul mõelda alljärgnevatele teguritele:

- Otsi platvorme, mis pakuvad üksikasjalikku analüütikat, et oma kuulajaskonna kohta teavet saada ja oma sisu paremini kohandada.
- Vali platvorm, millel on lihtne kasutajaliides – iseäranis siis, kui oled alles alustav *podcast'*ija.
- Hinda majutusteenuse maksumust. Paljud platvormid pakuvad tasuta põhipaketti, mida on võimalik lisafunktsioonidega täiendada.

Populaarsed majutusplatvormid on näiteks Anchor, Libsyn, Podbean ja Buzzsprout. Igaühel neist on oma unikaalseid funktsioone, nii et tasub mõningaid järgi proovida, leidmaks platvormi, mis su *podcast'*ile kõige paremini sobib.

Enamik majutusplatvorme ühilduvad hõlpsasti peamiste *podcast'*i-kataloogidega. *Podcast'*i-kataloogid on platvormid, mille kaudu inimesed *podcast'*e otsivad ja kuulavad, seega nendesse jõudmine kasvatab su *podcast'*i nähtavust ja levikut. Oluline on veenduda, et su *podcast* oleks kättesaadav seal, kus su auditoorium seda kõige tõenäolisemalt kuulab. Esita oma *podcast*

sellistele platvormidele nagu Apple, Spotify, Google Podcasts, Stitcher, Overcast ja Pocket Casts. Igal platvormil on oma esitamisprotsess. Su majutusplatvorm annab sulle su *podcast*'i RSS voo aadressi, mida *podcast*'i kataloogidesse esitamiseks vajad. Selle voo kaudu uueneb su *podcast* automaatselt ka nendel platvormidel, niipea kui sul uusi saateid ilmub.

11. *Podcast*'i levitamine ning publiku kaasamine

Peale seda, kui su *podcast* on salvestatud, järeltöödeldud ning mitmesugustesse kataloogidesse esitatud, on järgmiseks sammuks tegeleda levitamisega – *podcast*'i tõhusa reklaamimisega, et oma sihtauditooriumini jõuda ja seda kaasata. Hästi planeeritud levitamisstrateegia on ülioluline kuulajate ligitõmbamiseks ja säilitamiseks, kuulajaskonna kasvatamiseks ning sinu *podcast*'i sotsiaalse mõju maksimeerimiseks. Ära unusta levitamisplaani koostamisel oma muutuse teooriat ja probleemipuud kasutada.

Põhjaliku levitamisstrateegia väljatöötamine hõlmab mitut võtmetähtsusega osa:

- Tee kindlaks, millistes kanalites oleks su *podcast*'i kõige tõhusam reklaamida. See võib hõlmata sotsiaalmeedia platvorme (nagu Twitter, Facebook, Instagram), sinu kodulehte, e-posti uudiskirju ning koostöid teiste *podcast*'ijate või *influencer*'itega.
- Kasuta sotsiaalmeedia platvorme saadete jagamiseks ning kuulajaskonnaga lävimiseks. Regulaarsed postitused ja teadaanded aitavad su publikut kaasatuna hoida ning uusi kuulajaid ligi tõmmata.
- Kaalu oma *podcast*'ile blogi või veebilehe loomist, kuhu saad postitada saadete transkriptsioone, saatemärkmeid ning täiendavat sisu. Sellega ei paku sa üksnes täiendavat väärtust oma kuulajatele, vaid tõstad ka oma *podcast*'i leitavust läbi otsingumootorite.
- Uudiskirja saatmine võib olla otseliiniks su kuulajaskonnani, mille kaudu saad jagada teateid värsked saadetest, eksklusiivsest sisust või peatsetest sündmustest.

Teiste *podcast*'ijatega võrgustumine võib sinu haaret märkimisväärselt laiendada. Sa võid kutsuda saatesse külalisi, et tuua oma *podcast*'i uusi vaatenurki, või kaaluda laiema publikuni jõudmiseks ise külalisena teistes *podcast*'ides osalemist. Samuti võid sa teha teiste *podcast*'ijatega koostööd ristturunduse vallas. See võib olla midagi niivõrd lihtsat nagu üksteise *podcast*'ide mainimine oma saadetes või üksteise sisu jagamine sotsiaalmeedias.

Podcast'i ümber kogukonda ehitades saab auditooriumi lojaalsust ja kaasatust kasvatada. Edendage kuulajatega suhtlemist neilt tagasisidet küsides, kommentaaridele vastates või saadetes kuulajate loodud sisu lisades. Kaaluge sündmuste, veebiseminaride või (virtuaalsete või näost näkku) kohtumiste korraldamist või neil osalemist, et oma kuulajaskonnaga sidet luua ning teiste *podcast*'ijatega võrgustuda. Regulaarne lävimine kuulajaskonnaga mitmesuguste kanalite kaudu hoiab su *podcast*'i kuulajatel meeles ning julgustab neid end uute saadete lainele seadma.

Podcast'i tõhus levitamine ning kuulajaskonnaga mitmetes eri kanalites lävimine aitab tugevat kuulajabaasi luua, kogukonda edendada ning su *podcast*'i mõju võimendada. Levitamine on pidev protsess, mis areneb ühes su *podcast*'iga ning kasvab koos sinu publikuga.

12. *Podcast*'i kasvatamine

Niipea kui su *podcast*'ile on tekkinud kuulajabaas ning sotsiaalse mõju teemadest huvituv kogukond, liigub fookus loomulikult viisil kasvule ja jätkusuutlikkusele. *Podcast*'i kasvatamine hõlmab haarde laiendamist, analüütika tundmaõppimist ja kasutamist strateegilisteks parandusteks ning mitmesuguste monetiseerimisvõimaluste kaalumist oma ettevõtmise toetamiseks.

Podcast'i haarde laiendamine on selle mõju võimendamiseks ülioluline. Seda saab saavutada mitmesuguste strateegiatega:

- Kasuta sotsiaalmeedia platvorme mitte üksnes kaasamiseks, vaid ka oma saadete reklaamimiseks. Makstud reklaami kasutamine võib aidata jõuda laiema publikuni.
- Tee koostööd teiste *podcast*'ijate, *influencer*'ite või organisatsioonidega, kes su *podcast*'i teemaga haakuvad, et leida endale uusi sihtrühmi.
- Optimeeri oma veebilehte ja sisu otsingumootorite jaoks, et suurendada leitavust.
- Kutsudes saatesse külalisi, kellel on omaenda järgijaskond, saad meelitada nende kuulajaid oma *podcast*'i juurde.

Podcast'i analüütika mõistmine on kasvu jaoks kriitilise tähtsusega. Paljud majutamisplatvormid jagavad andmeid selle kohta, kes on su kuulajad. Nõnda on sul võimalik oma sisu publiku eelistustega paremini kohandada ning analüüsida, millistel saadetel on läheb hästi, mõistmaks, mislaadi sisu su kuulajaskonnaga resoneerub. Püüa tuvastada kuulamistrende, et selgitada välja parimad ajad saadete avaldamiseks ning kõige tõhusamad reklaamistrateegiad.

Kas kombineerida podcast'imist teiste tegevustega?

Kombineerides *podcast'imist* teiste tegevustega saavad ühiskondlike ja keskkonnaalaste küsimustega tegelejad oma haaret ja tõhusust kasvatada. *Podcast'imine* ise on võimas tööriist, kuid kasutades seda koos teiste meetoditega võib jõuda veelgi laialdasema kaasamise ja rohkemate rahastusvõimalusteni.

Näiteks võib pärast mõne teema arutamist *podcast'is* korraldada samal teemal töötoa või seminari, mis võimaldab rohkem süvitsi minevat arutelu ja personaalset suhtlust. Sotsiaalmeedia kasutamine vestluse jätkamiseks võib hoida publikut kaasatuna ning teha kuulajatest aktiivsed kogukonnaliikmed.

Rahalises plaanis võivad *podcast'id* olla eeltöoks üksikasjalikuma haridusliku sisu või kursuste loomisele, mis kuulajatel tasu eest teemadega sügavamalt tutvuda võimaldavad. Samuti võib tulu teenimiseks korraldada *podcast'i* teemadega seonduvaid otsesündmusi või paneelarutelusid, mis kasvatavad ühtlasi kogu ettevõtmise nähtavust.

Koostöö teiste organisatsioonide või *influencer'itega* võib aidata sõnumit levitada, tuues sisse uusi vaatenurki ning jõudes uute sihtrühmadeni. See mitte üksnes ei kasvata su *podcast'i* haaret, vaid lisab selle sisule mitmesuguste vaatenurkade abil sügavust.

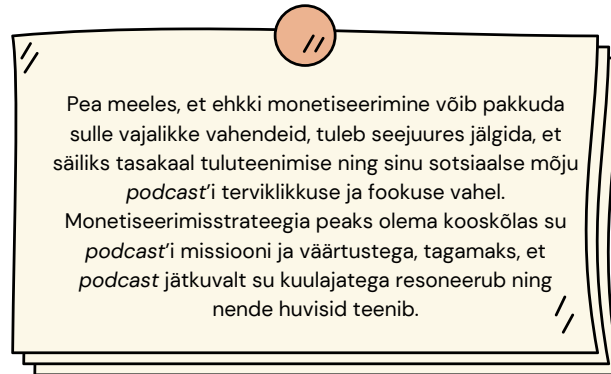
Osalemine *podcast'i* teemadega seonduvates kogukonnaprojektides või keskkonnaalgatustes võib samuti suurt mõju omada. Olgu selleks kohalike koristustalgute juhtimine, õpilaste harimine või poliitikamuutustes kaasalöömine, sedalaadi tegevused aitavad arutelusid käegakatsutavateks tulemusteks muuta.

Monetiseerimisvõimaluste kaalumine

Podcast'i monetiseerimine võib pakkuda sulle rahalist tuge, mida vajad oma *podcast'i* alalhoidmiseks ja kasvatamiseks. Siin on mõned monetiseerimisstrateegiad:

- Sponsorlus: Tee koostööd brändide või organisatsioonidega, mis haakuvad su *podcast'i* väärtuste ja teemadega. Sponsorid võivad olla märkimisväärseks tuluallikaks.

- Kuulajate annetused: Platvormid nagu Patreon võimaldavad kuulajatel su *podcast*'i rahaliselt toetada, saades selle eest vastu eksklusiivset sisu või hüvesid.
- Kaubastamine: Kaubamärgiga esemete müümine võib pakkuda veel üht tuluallikat ning toimida ühtlasi turundustööriistana.
- Tasuline sisu: Üks viis monetiseerimiseks võib olla ka tasulise sisu, näiteks eksklusiivsete saadete või varase ligipääsu pakkumine.

13. Kokkuvõte

Enne kui käesoleva teejuhiga lõpule jõuame, mõelgem hetkeks veelkord sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i loomisprotsessile. Sinu *podcast*'i õnnestumise ja mõju jaoks on olulised kõik selle protsessi etapid, alates *podcast*'i planeerimisest ja käsitletavate ühiskondlike probleemide kompleksuse mõistmisest kuni kuulajatega suhtlemiseni ja erinevate tuluallikate läbimõtlemiseni.

Peamised punktid, mida meeles pidada

- **Sisu on kuningas!** Ära unusta, et sinu *podcast*'i sisu on selle keskne komponent. Sinu *podcast*'i edu ning võime muutusi luua sõltuvad käsitletava materjali mõjususest, täpsusest ja asjakohasusest.
- **Kaasamine viib kasvuni.** Kuulajatega lävimine ning *podcast*'i ümber kogukonna loomine on üliolulised. Selline lävimine suurendab sotsiaalset mõju, mida saavutada soovid, aidates samal ajal kaasa su *podcast*'i kasvule.
- **Kohandu ja arene!** Nii ühiskondlikud probleemid kui ka *podcast*'imine on pidevas muutumises. Ajakohase ja produktiivseks püsimiseks ole valmis oma strateegiat, formaati ja sisu vastavalt vajadusele muutma.
- **Jätkusuutlikkus loeb!** Kui sa mõtled oma *podcast*'ist pikaajalist ettevõtmist teha, uuri erinevaid viise selle jätkusuutlikkuse tagamiseks, sealhulgas monetiseerimist, et nõnda oma püüdlusi toetada.

Sotsiaalse mõju põhise *podcast*'i ülalpidamine on pidev protsess. Sinu *podcast* muutub koos su enda arengu ja teadmiste kasvuga. Jää kindlaks oma ühiskondlike muutuste edendamise missioonile ning kasuta oma platvormi oma kuulajaskonna informeerimiseks, innustamiseks ja kaasamiseks.

Ühiskondlike muutusi taotleva *podcast*'i tegemine on väärt ettevõtmine. See on seiklus, mis on täis õppimist, väljakutseid ja võimalusi meie muutuvat maailma tõeliselt mõjutada. Sellele teekonnale asudes pea meeles loojutustamise jõudu ning seda, millist mõju hästi viimistletud ning läbimõeldud sisu omada võib. Sinu hääl, sinu sõnum ja sinu kirk võivad olla katalüsaatoriks muutustele. Jätka piiride nihutamist, jää truuks oma eesmärgile ning lase oma *podcast*'il inspiratsiooni ja muutuste allikaks kujuneda.

14. Näide heast praktikast: *podcast*'i "Mis mõttes? / In What Sense?" juhtumiuuring

"Kuidas alata edukalt üht sotsiaalse mõju podcast'it?"

Sissejuhatavalt *podcast*'ist

2023. aastal tegi sotsiaalsele mõjule keskenduv konsultatsioonifirma Stories For Impact algust teedrajava *podcast*'iga. Vaimse tervise süsteemi pakilistele probleemidele keskenduv *podcast* kogus kiirelt populaarsust, jõudes Podtaili andmetel isegi Eesti enimkuulatud *podcast*'ide tippu.

Taustalugu

Stories For Impact – ettevõtte, mis on pühendunud inimeste heaolu tõstmisega seotud organisatsioonide tõhustamisele – märkas ainulaadset võimalust. Ehkki teadlikkust vaimsest tervisest ja sellega seotud isiklike lugusid oli mitmetes meediaväljaannetes laialdaselt kajastatud, valitses vaimse tervise süsteemi ennast puudutavates aruteludes teatud tühime. Hoolimata „süsteemse vaateviisi“ potentsiaalselt kuivast iseloomust käivitas meeskond Erasmus+ täiskasvanuhariduse programmi ja rahvusvaheliste partnerite toel *podcast*'i, mis keskendub ühiskonda positiivse mõju toomisele.

Formaat ja sagedus

60 kuni 120 minuti pikkustes saadetes vestleb saatejuht ühe või kahe külalisega. Saated, mis salvestatakse nii heli- kui videoformaadis, avaldatakse erinevatel platvormidel, sealhulgas Youtube'is. Keskmiselt kaks kuni kolm korda kuus ilmuvates saadetes käsitletakse mitmesuguseid teemasid. *Podcast* pakub vaimse tervise süsteemist põhjalikku ülevaadet, alates teraapiate tõenduspõhisuse hindamisest ja tervishoiuasutuste juhtimisprobleemide uurimisest ning lõpetades vaimse tervise *influencer*'ite ja aktivistide kogemuste jagamisega.

Auditooriumi kaasamine

Podcast'i käivitamine oli interaktiivne ja kaasas publikut sotsiaalmeedia kampaania kaudu sellele nime valimisele. Jooksvad kaasamistaktikad hõlmavad küsitlusi Instagramis ja Spotify's ning uudiskirju. *Podcast* on teinud end tuntavaks ka väljaspool interneti, iseäranis Arvamusfestivalil, kus meeskond osalejatelt vaimse tervisega seotud müüte kogus. Hiljem uuriti ja lükati neid müüte ümber erisaadetes, mis kuulajate seas veelgi suuremat huvi ja arutelusid ärgitasid.

Seni saavutatud mõju

Podcast on heitnud valgust teemadele, mida varem polnud eesti keeles käsitletud, nagu näiteks uued teaduslikud vaatenurgad seoses isiksushäiretega. *Podcast*'i hariduslikku väärtust on tunnustanud nii riiklikud kui valitsusvälised asutused, kes on lisanud selle linke oma kodulehtedele ja uudiskirjadesse, et oma olemasolevaid hariduslikke materjale rikastada.

2023. aasta Arvamusfestivali külastajate poolt jagatud vaimse tervise alaseid müüte käsitleti hiljem podcast'i saadetes. (Foto: Jaanika Siiroja)

15. Kasulikud materjalid

Projektipartnerite podcast'ide kanalid

STORIES FOR IMPACT

Podcast'i nimi: Mis mõttes? / In What Sense?

Podcast'i keel: eesti

Podcast'i teema: Meie oleme julged. Meie ei karda saada üledoosi vaimse tervise teemadest. Otse vastupidi. Meid muudab paganama uudishimulikuks asjaolu, et üha rohkem rambivalgusse tõusvas valdkonnas läheb justkui üha keerulisemaks. Noored on üha ärevamad. Täiskasvanud neelavad järjest rohkem rahusteid. Otsustajad paistavad ikka väsinumad. Spetsialistide koormus paisub lõhkemise ääreni. Ja kõik need trendid olid näha juba enne koroonat. No mis mõttes?! Meie vestlused uurivad igal korral vaimse tervise valdkonna põletavamaid valukohti ja loomulikult ka mõjusamaid lahendusi. Sealjuures väldime inspiratsioonipornot: parem üks põhjalikumalt juppideks võetud seni lahenduseta probleem kui kümme kiiret, aga suurema mõjuta lahendust.

 [Kuula siit](#)

KOÇI ÜLIKOOLI SOTSIAALSE MÕJU FOORUM (KUSIF)

Podcast'i nimi: Etkiye Dair / Mõjust

Podcast'i keel: türgi ja inglise

Podcast'i teema: Saated, kus erinevad sotsiaalsed ettevõtted ja sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemis tegutsejad jagavad oma vaateid sotsiaalse mõju osas, Koçi Ülikooli üliõpilased arutavad sotsiaalse mõju mõistet ning sotsiaalse mõju mõõtmise ja haldamise eksperdid jagavad oma kogemusi ja soovitusi, on saadaval Spotify's „About Impact“ konto all. Sealsamas on saadaval ka KUSIF-i modereeritud ning inglise keeles salvestatud saated, kus arutatakse üksikasjalikult mõjule orienteeritud lähenemist ülikoolihariduses. Seda lähenemist arutati neis saadetes nii KUSIF-i korraldatud kursustelt saadud kogemuste kui ka Koçi Ülikooli eri osakondade õppejõudude vaatenurkade ja kogemuste kontekstis.

 [Kuula siit](#)

GERI NORAI

Podcast'i nimi: GERAI/NEGERAI

Podcast'i keel: leedu ja inglise

Podcast'i teema: Sotsiaalse mõju podcast kõigile, kes püüavad luua positiivset muutust ning vältida negatiivseid mõjusid.

 [Kuula siit](#)

LÄTI SOTSIAALSE ETTEVÕTLUSE ASSOTSIATSIOON

Podcast'i nimi: Social Impact Stories From Social Entrepreneurs

Podcast'i keel: läti

Podcast'i teema: Läti Sotsiaalse Ettevõtluse Assotsiatsioon lõi koos juba tegutsevate *podcaster*'itega *podcast*'i ja *videocast*'i formaadis saateid sotsiaalsetest ettevõtjatest ja nende sotsiaalse mõju lugudest. Tegemist on ühe viisiga projekti sotsiaalse mõju suurendamiseks, integreerides sotsiaalse ettevõtluse alast sisu sellistesse *podcast*'idesse, mis seda muidu ei käsitleks. Saated loodi koostöös vestlusplatvormiga „VASA” ning *podcast*'idega "Pirms darba" („Enne tööd”), "Pāreja" („Üleminek”) "Find-U Simply-U" ja "Ogres DOMS”.

 [Kuula siit](#)

Abimaterjalid sotsiaalse mõju põhiseks *podcast*'imiseks

- [Ingliskeelne versioon](#)
- [Eestikeelne versioon](#)
- [Türgikeelne versioon](#)

- [Leedukeelne versioon](#)
- [Lätikeelne versioon](#)

Podcast'imise juhendid ja õpetused

- [Podcasting Basics by Transom](#): Põhjalik juhend *podcast*'i alustamiseks, mis sisaldab tehnikasoovitusi ning loojutustamise näpunäiteid.
- [The Podcast Host Academy](#): Veebikursused, materjalid ja toetav kogukond igal tasemel *podcast*'ijatele.
- [Buzzsprout's Podcasting Guides](#): Juhendite kogu, mis katab *podcast*'imise erinevaid aspekte alustamisest kuni kuulajaskonna kasvatamiseni.

Tehnika arvustused ja soovitused

- [Sound on Sound](#): Mitmesuguste heliseadmete, sealhulgas mikrofonide ja mikserite üksikasjalikud arvustused.
- [Podcast Insights](#): Tehnika arvustused, tarkvarasoovitused ja seadistusjuhised, mis on mõeldud konkreetselt *podcast*'ijatele.
- [Wirecutter by The New York Times](#): *Podcast*'imise seadmete arvustused, mis keskenduvad kvaliteedile ja taskukohasusele.

Helitöötlustarkvara

- [Audacity](#): Tasuta, avatud lähtekoodiga helitöötlus- ja helisalvestusprogramm.
- [Adobe Audition](#): Helitöötlusprogramm edasijõudnumatele, mis pakub mitmesuguseid funktsioone professionaalseks töötluks.
- [GarageBand](#): Ideaalne valik Mac'i kasutajatele; mugav kasutajaliides *podcast*'ide salvestamiseks ja järeltöötlemiseks.

Veebipõhised platvormid kaugintervjuude salvestamiseks

- [Zoom](#): Kasulik vahend kaugintervjuude salvestamiseks; lihtne kasutada ning *podcast*'imiseks sobiliku helikvaliteediga.
- [Zencastr](#): Võimaldab kõrge kvaliteediga salvestamist; loodud spetsiaalselt *podcast*'ijatele.
- [SquadCast](#): Veel üks platvorm kaugel asuvate külalistega läbi viidud intervjuude kvaliteetseks salvestamiseks.

Podcast'ide majutusplatvormid

- [Libsyn](#): Üks vanimaid ja mainekamaid *podcast*'ide majutusteenuseid.

- [Spotify For Podcasters](#): Tasuta *podcast*'ide majutusteenus, mida tuntakse kasutusmugavuse ja Spotify ühildumise poolest.
- [Podbean](#): Majutusteenus, mis pakub üksikasjalikumad analüütikat ning monetiseerimisvõimalusi.

Podcast'ide kataloogid

- [Apple Podcasts](#): Suurim *podcast*'ide kataloog; hädavajalik laia kuulajaskonnani jõudmiseks.
- [Spotify](#): Pakub laia haaret ning ühildub hästi mitmesuguste majutusplatvormidega.
- [Google Podcasts](#): Kasvatab leitavust läbi Google'i otsingufunktsioonide.

Autoritasuta muusika leheküljed

- [Free Music Archive](#): Platvorm, mis pakub tohutut valikut Creative Commons litsentsiga kvaliteetseid muusikapalasisid. Tuntud oma kasutusmugavuse ja žanrite mitmekesisuse poolest.
- [Incompetech](#): Helilooja Kevin MacLeodi loodud Incompetech on oma laialdase autoritasuta muusika valikuga *podcast*'ijate lemmik. Veebileht võimaldab lihtsat žanri- ja meeleolupõhist otsingut.
- [Bensound](#): Bensound pakub mitmekesist valikut tasuta muusikapalasisid, mis sobivad erisuguste teemadega *podcast*'idesse. Lehekülg eeldab viitamist. Bensound'i hinnatakse mugava kasutajaliidese ning muusika kvaliteedi poolest.
- [YouTube Audio Library](#): YouTube Audio Library pakub laia valikut tasuta muusikat ja heliefekte väga ligipääsetaval kujul. See võimaldab otsida žanri, meeleolu ja teiste kriteeriumite järgi, mis teeb õige pala leidmise *podcast*'ijatele mugavaks.

Veebipõhised kogukonnad ja foorumid

- [r/podcasting](#) [Redditis](#): Kogukond, kus *podcast*'ijad jagavad nõuandeid, kogemusi ja materjale.
- [Podcast Movement](#): Konverentsid, veebipõhised sündmused ja kogukond *podcast*'ijatele võrgustumiseks ja õppimiseks.
- **Facebooki grupid**: *Podcast*'ijatele leidub Facebookis mitmesuguseid grupe, kus teistega ühenduda, teadmisi jagada ja nõu küsida (nt Podcast Movement – Community).

Podcast'imise ja loojutustamise teemalised raamatud

- Jessica Abel, "Out on the Wire: The Storytelling Secrets of the New Masters of Radio"
- John Lee Dumas, "Podcast Launch: A Complete Guide to Launching Your Podcast"

- Jonathan Kern, "Sound Reporting: The NPR Guide to Audio Journalism and Production"

Sotsiaalse mõju alased juhendid

[Maksimeeri oma mõju: teejuht sotsiaalsetele ettevõtetele](#) (saadaval inglise, eesti ja türgi keeles)

[Mõjupõhise mõtlemise lähenemine](#)

[Mõju haldamise tööriistakast](#) (saadaval inglise, eesti, leedu ja läti keeles)

Viited

Burdge, R. J., & Vanclay, F. (1996). Social impact assessment: A contribution to the state of the art series. *Impact Assessment*, 14(1), 59–86.

Martin, R. L., & Osberg, S. (2007). Social Entrepreneurship: The Case for Definition. *Stanford Social Innovation Review*, 5(2), 29–39.

Young, D. R. (2006). Social Enterprise in the United States and Europe: Understanding and Learning from the Differences. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 17(3), 246–262.